سرمقاله

وزارت خارجه؛ مأمور اجرا یا صاحب راهبرد؟

ادامه از صفحه یک

افزون‌براین، روند فرسایشی مذاکرات احیای برجام، عملاً وزارت خارجه را به یک بازیگر صحنه‌گردانِ بدون اختیار تبدیل کرده است. وزیر امور خارجه بارها بر آمادگی ایران برای «بازگشت به توافق» تأکید کرده، اما تصمیم‌گیری نهایی در سطحی بالاتر و مبهم‌تر صورت می‌گیرد. این دوگانگی، از اعتماد طرف‌های خارجی کاسته و بر ابهام‌ها افزوده است.

سخن گفتن از اصلاح وزارت امور خارجه بدون اصلاح ساختار تصمیم‌گیری سیاست خارجی، به‌نوعی نادیده‌گرفتن مسئله اصلی است. اگر هدف، داشتن یک دیپلماسی کارآمد و متناسب با منافع ملی است، باید ابتدا روشن شود که سیاست خارجی کشور در کجا تدوین می‌شود، و وزارت خارجه در کجای این فرآیند قرار دارد.

دیپلماسی ایران برای عبور از وضعیت فعلی، نیازمند «اختیار» پیش از «ابتکار» است.

تغییر وزرا و تیم‌ها بدون تغییر میدان بازی، تنها جابه‌جایی مهره‌ها در صفحه‌ای بی‌قاعده خواهد بود.

برای بازسازی سیاست خارجی، باید میدان را به دیپلمات‌های حرفه‌ای بازگرداند و نهادهای مداخله‌گر را محدود کرد. تنها در این صورت است که وزارت خارجه می‌تواند از یک مأمور اجرایی، به معمار منافع ملی بدل شود.

خبر

طحان‌نظیف خبر داد

عدم مخالفت شورای نگهبان با حذف چهار صفر از پول ملی

سخنگوی شورای نگهبان از بازگشت لایحه اصلاح ماده یک قانون پولی و بانکی کشور به مجلس شورای اسلامی به دلیل وجود برخی ابهامات خبر داد.

به گزارش ایسنا، هادی طحان نظیف عضو حقوقدان و سخنگوی شورای نگهبان از بازگشت لایحه اصلاح ماده یک قانون پولی و بانکی کشور به مجلس شورای اسلامی به دلیل وجود برخی ابهامات خبر داد.

وی البته در خصوص یکی از موضوعات اساسی این لایحه که حذف چهار صفر از پول ملی است، عنوان کرد که شورای نگهبان ابهام و اشکالی در این خصوص نداشت.

سخنگوی شورای نگهبان درباره مهمترین ابهام باقی‌مانده نیز توضیح داد: با توجه به تصویب قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۲، نسبت تبصره یک این مصوبه که عملا اصلاح بند الف ماده ۵۸ قانون بانک مرکزی است با بند الف ماده ۴۴ این قانون از جهت صلاحیت بانک مرکزی در محاسبه و تعیین نرخ خرید و فروش ارز دارای ابهام است.

طحان‌نظیف تاکید کرد: بنابراین مصوبه برای رفع این ابهام و انجام اصلاحات لازم در این خصوص به مجلس شورای اسلامی بازگردانده شد.

وی در پایان گفت: اگر نمایندگان محترم این ابهام باقی‌مانده را هم برطرف کنند، شورای نگهبان مصوبه را بار دیگر بررسی و نظر نهایی خود را اعلام خواهد کرد.

رهبر انقلاب خطاب به رئیس جمهور آمریکا:

اصلا شما چه کاره هستی؟!

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار صدها نفر از قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی و مدال‌آوران المپیادهای علمی جهانی، این افتخارآفرینان را مظهر رشد و تجلّی قدرت ملی خواندند و تأکید کردند: شما ثابت کردید جوانان امیدآفرین ایران عزیز به عنوان «نماد ملت»، این قدرت را دارند که بر قله‌ها بایستند و ذهن‌ها و چشم‌های جهان را متوجه فضای روشن ایران کنند.

ایشان با اشاره به اظهار آمادگی ترامپ برای معامله گفتند: می‌گوید من اهل معامله‌ام در حالی که اگر معامله با زورگویی همراه و نتیجه آن از قبل معلوم باشد، معامله‌نیست بلکه تحمیل و زورگویی است

به گزارش ایسنا، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب همچنین با اشاره به قلدرمآبی‌ها و یاوه‌گویی‌های اخیر رئیس جمهور آمریکا، گفتند: این شخص سعی کرد با رفتار سخیف و دروغ‌های فراوان درباره منطقه، ایران و ملت ایران، به صهیونیست‌ها روحیه و خود را توانا جلوه دهد اما اگر توانایی دارد، برود میلیون‌ها نفری را که در همه ایالت‌های آمریکا علیه او شعار میدهند آرام کند.

ایشان با ابراز خرسندی از حضور در جمع جوانان قدرتمندی که با همت و تلاش و مدال‌آوری در عرصه‌های ورزشی و علمی، ملت را شاد و جوانان را سرِ شوق آوردند، گفتند: مدال‌های شما بر مدال‌های مقاطع دیگر زمانی، امتیاز مضاعفی دارد؛ زیرا در وضعیتی به دست آورده‌اید که دشمن در جنگ نرم، سعی می‌کند ملت را افسرده و از توانایی‌های خود غافل یا ناامید کند اما شما با ظاهر کردن توانایی و قدرت ملت، در میدان عمل، محکم‌ترین پاسخ را به او دادید.

رهبر انقلاب برخی وسوسه‌ها درباره ناامیدی جوانان کشور را حرف‌های مطالعه‌نشده دانستند و تأکید کردند: ایران عزیز ما و جوانانش، «مظهر امید» هستند و باید این واقعیت مهم را درک کرد که جوان ایرانی، به شرط همت و تلاش، توانایی و مهارت رسیدن به قله‌ها را دارد؛ همچنانکه شما بر قله‌های جهانی ورزشی و علمی تکیه زدید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به پیشرفت جهشی در برخی بخش‌ها در بعد از انقلاب، افزودند: یک نمونه همین مجموعه موفقیت‌های شما در امسال است که شاید در تاریخ ورزش کشور بی‌سابقه باشد.

ایشان با تجلیل از صعود نوجوانان خوش‌استعداد میهن به قله‌های علمی جهان، گفتند: این کارهای شما به حساب ملت ایران گذاشته می‌شود و چشم‌ها را متوجه ایران می‌کند.

رهبر انقلاب «احترام به پرچم، سجده و دعای ورزشکاران پیروز» را نماد ملت ایران خواندند و افزودند: جوانان عزیز المپیادی نیز الان یک ستاره درخشانند اما ده سال بعد، به شرط ادامه تلاش، یک خورشید درخشان می‌شوند که وظیفه مسئولان در این زمینه مهم است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نقش‌آفرینی جوانان را بعد از پیروزی انقلاب، جریانی مستمر برشمردند و گفتند: در جنگ تحمیلی ۸ ساله، نسل جوان بود که با کمبودهای فراوان و دست خالی چنان ابتکارات نظامی به خرج داد که ایران در مقابل دشمنِ بسیار مجهزی که از هر طرف تأیید و حمایت می‌شد، به پیروزی رسید.

ایشان میدان نبرد دانش را از دیگر عرصه‌های نمایان افتخارآفرینی جوانان کشور دانستند و با اشاره به حضور ایران در ده رتبه اول تحقیقاتی و علمی جهان در رشته‌های مختلف از جمله در «نانو»، «لیزر»، «هسته‌ای»، «صنایع گوناگون نظامی» و «پیشرفت‌های پزشکی»، گفتند: همین چند روز قبل، خبر بسیار مهمی شنیدم مبنی بر اینکه یکی از مراکز تحقیقاتی کشور موفق به یافتن راه درمان برای یک بیماری لاعلاج شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با یادآوری فعالیت دشمن برای جلوگیری از پیشرفت‌های علمی مختلف ایران گفتند: بدخواهان ملت ایران همچنین سعی می‌کنند «با انکار یا نپرداختن به برخی موفقیت‌ها»،« درهم کردن راست و دروغ»، «بزرگنمایی برخی ایرادات» و «تبلیغات جهت‌دار»، فضای ایران را تاریک و گرفته نشان دهند اما شما با ایستادن بر قله‌های ورزش و علم، فضای روشن کشور را به همه نشان دادید.

ایشان از دست دادن باور به توانایی‌ها را یکی دیگر از روش‌های دشمن برای ناامید کردن ملت و نسل جوان خواندند و تأکید کردند: در نقطه مقابل این فعالیت‌ها، جوانان با تکیه بر نیروی لایزال جوانی، سعی و تلاش خود را برای موفقیت، امیدآفرینی و تجلی اقتدار ملت افزایش دهند.

رهبر انقلاب اهتمام جوانان به صرف استعدادها برای ملت ایران را مهم دانستند و افزودند: ممکن است برخی مایل باشند که در کشور دیگری زندگی کنند اما این افراد متوجه باشند که در کشورهای دیگر هر قدر پیشرفت کنند باز هم بیگانه هستند؛ در حالیکه ایران متعلق به شما و نسل شما و «خاک و خانه» شماست.

رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنانشان با اشاره به یاوه‌گویی‌های اخیر رئیس‌جمهور آمریکا درخصوص منطقه و ایران عزیز گفتند: رئیس‌جمهور آمریکا با سفر به فلسطین اشغالی و بیان مُشتی حرف پوچ همراه با لودگی سعی کرد صهیونیست‌های مأیوس را امیدوار کند و به آنها روحیه بدهد.

ایشان سیلی باورنکردنی جمهوری اسلامی ایران به رژیم صهیونیستی در جنگ ۱۲ روزه را عامل مأیوس شدن آنها دانستند و افزودند: صهیونیست‌ها توقع نداشتند که موشک ایرانی بتواند با شعله‌ها و آتش خود به اعماق مراکز حساس و مهم آنها نفوذ و این مراکز را نابود و تبدیل به خاکستر کند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه ایران موشک‌ها را از جایی نخرید یا کرایه نکرد بلکه دست‌ساخته و شناسنامه جوان ایرانی است، گفتند: جوان ایرانی وقتی وارد میدان می‌شود و با سعی و تلاش زیرساخت‌های علمی را فراهم می‌کند قادر به انجام‌دادن چنین کارهای بزرگی است.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: این موشک‌ها را نیروهای مسلح و صنایع نظامی ما آماده داشتند و استفاده کردند و باز هم دارند و اگر لازم باشد در وقت دیگر از آن استفاده می‌کنند.

ایشان پس از جمع‌بندی علت یاوه‌گویی‌های ترامپ در قالب حرفهای سبک و رفتارهای جلف برای روحیه دادن به صهیونیست‌ها، به بیان چند نکته در خصوص ادعاهای او پرداختند و گفتند: در جنگ غزه، آمریکا بی‌تردید شریک اصلی جنایات رژیم صهیونیستی است همچنان که خود رئیس‌جمهور آمریکا هم اعتراف کرد که ما با این رژیم در غزه کار می‌کردیم البته اگر این را هم نمی‌گفت، معلوم بود چرا که امکانات و تسلیحاتی که در طول این جنگ بر روی سر مردم بی‌پناه غزه ریخته می‌شد، متعلق به آمریکا بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ادعای دیگر ترامپ مبنی بر جنگ آمریکا با تروریسم را نمونه دیگری از سخنان دروغ او خواندند و افزودند: بیش از ۲۰ هزار کودک و نوزاد در جنگ غزه به شهادت رسیدند. آیا آنها تروریست بودند؟ تروریست، آمریکا است که داعش را ایجاد می‌کند و به جان منطقه می‌اندازد و امروز هم عده‌ای از افراد آن را در منطقه‌ای در اختیار گرفته و برای استفاده خود نگه داشته است.

ایشان کشتار حدود ۷۰ هزار انسان در جنگ غزه و همچنین به شهادت رساندن بیش از هزار ایرانی در جنگ ۱۲ روزه را شواهدی آشکار از خوی تروریستی آمریکا و رژیم صهیونیستی خواندند و خاطرنشان کردند: آنها علاوه بر کشتار کور مردم، دانشمندان ما همچون طهرانچی و عباسی را ترور و به این جنایت افتخار کردند اما باید بدانند که نمی‌توانند علم را ترور کنند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به حرف‌های رئیس‌جمهور آمریکا که ضمن افتخار کردن به بمباران صنعت هسته‌ای ایران مدعی از بین بردن آن شده بود، افزودند: ایرادی ندارد، به همین خیال باشید اما اصلاً شما چه کاره هستید که اگر کشوری صنعت هسته‌ای دارد، در قبال آن باید و نباید مطرح کنید. چه ربطی به آمریکا دارد که ایران امکانات و صنعت هسته‌ای دارد یا ندارد. این دخالت‌ها ناباب، غلط و زورگویانه است.

ایشان با اشاره به تظاهرات سراسری و ۷ میلیونی علیه ترامپ در ایالت‌ها و شهرهای مختلف آمریکا گفتند: شما اگر خیلی توانایی دارید به جای دروغ‌پراکنی، دخالت در کار دیگر کشورها و اقداماتی همچون ساخت پایگاه نظامی در آنها، این میلیون‌ها نفر را آرام کنید و به خانه‌های خود بازگردانید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه تروریست و مظهر واقعی تروریسم، آمریکا است، ادعای ترامپ مبنی بر طرفداری از مردم ایران را هم دروغ خواندند و افزودند: تحریم‌های ثانویه آمریکا که تعداد زیادی از کشورها نیز از ترس با آن همراهی می‌کنند علیه ملت ایران است بنابراین شما دشمن ملت ایران هستید نه دوست آن.

ایشان با اشاره به اظهار آمادگی ترامپ برای معامله گفتند: می‌گوید من اهل معامله‌ام در حالی که اگر معامله با زورگویی همراه و نتیجه آن از قبل معلوم باشد، معامله نیست بلکه تحمیل و زورگویی است. ملت ایران زیر بار تحمیل نخواهد رفت.

رهبر انقلاب با اشاره به حرف دیگر ترامپ مبنی بر وجود مرگ و جنگ در منطقه غرب آسیا و به قول آنها خاورمیانه، خاطرنشان کردند: جنگ‌ها را شما به راه می‌اندازید. آمریکا جنگ‌پرداز است و علاوه بر ترور، جنگ‌افروزی می‌کند. وگرنه این همه پایگاههای نظامی آمریکا در منطقه برای چه هدفی است؟ شما اینجا چه کار دارید؟ این منطقه چه ربطی به شما دارد؟ منطقه از آن مردم خود منطقه و جنگ و مرگ در این منطقه ناشی از حضور آمریکا است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان، مواضع رئیس‌جمهور آمریکا را غلط و در بسیاری از موارد دروغ و حاکی از زورگویی برشمردند و تأکید کردند: اگرچه زورگویی بر روی برخی کشورها اثرگذار است اما به توفیق الهی هرگز روی ملت ایران تأثیری نخواهد گذاشت.

در این مراسم تیم ملی نونهالان باستانی کشور، حرکاتی از این ورزش را اجرا کردند که با تمجید و تعریف رهبر انقلاب روبه‌رو شدند.

در جلسه شورای اقتصاد به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور

مجوز خرید دو فروند هواپیمای ایرباس صادر شد

در جلسه شورای اقتصاد درخواست وزارت راه و شهرسازی، برای صدور مجوز سرمایه‌گذاری جهت خرید دو فروند هواپیمای ایرباس به تصویب رسید.

به گزارش ایسنا، در این جلسه که به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد، کلیات دستورالعمل اجرایی بند «پ» تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در خصوص تخصیص اعتبار الکترونیکی برای حداقل ۲۰ درصد اعتبارات هزینه‌های تملیکی دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۴ به تصویب رسید.

محمدرضا عارف درباره اهمیت تهیه این دستورالعمل اجرایی، بیان کرد: اقدامات خوب و ارزشمندی برای تهیه این دستورالعمل انجام شده است. هدف هم این است که از رسوب منابع در دستگاه‌های اجرایی جلوگیری شده و مطالبات ذی نفعان نهایی هرچه سریعتر پرداخت شود.

معاون اول رئیس جمهور با بیان اینکه فضای مجازی در کل قوانین مدون و باثباتی در هیچ کجای دنیا ندارد، گفت: ما باید عقب‌ماندگی‌های خود را در این زمینه جبران کنیم. البته کارهای خوبی آغاز شده است.

وی افزود: مصوبات دولت می‌تواند دارای اشکالاتی باشد که هر ایرادی در این مصوبات می‌بینیم را باید اصلاح کنیم لذا برخلاف آیین‌نامه‌های گذشته که ثبات داشتند، باید منتظر باشیم تا آیین‌نامه‌های دیجیتال وارد میدان شده و ایراداتش مشخص شود تا آن را اصلاح کنیم. بنابراین درخواست من این است که این دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها را متفاوت از آیین‌نامه‌های سنتی ببینیم تا هیچ اشکالی بر آنها وارد نباشد.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اهمیت تخصیص اعتبار الکترونیکی در مدیریت مناسب منابع، افزود: نقطه نظرات و پیشنهاداتی که ارائه شد با حضور اعضا در کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد بررسی و جمع‌بندی نهایی انجام شود.در ادامه این جلسه با درخواست وزارت راه و شهرسازی و وزارت نفت، اصلاح مصوبه های پیشین شورای اقتصاد در خصوص اجرای «سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان دیزلی حمل و نقل جاده‌ای» به تصویب رسید.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اصلاح مصوبه در خصوص پایش هوشمند تردد ناوگان دیزلی حمل و نقل جاده‌ای نیز خاطرنشان کرد: اصلاح این مصوبه با هدف استفاده از سامانه‌های نوین برای بهینه‌سازی مصرف سوخت ناوگان دیزلی حمل و نقل جاده‌ای در کشور انجام می‌شود.

همچنین اصلاح مصوبه «جدول زمانبندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات مالی خارجی برای احداث فاز اول خط ۲ قطار شهری تبریز» با درخواست وزارت کشور نیز به تصویب رسید.

در این جلسه درخواست وزارت راه و شهرسازی برای صدور مجوز سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران برای خرید دو فروند هواپیمای ایرباس A۳۳۰_۲۰۰ و چهار دستگاه موتور یدکی نیز به تصویب رسید.

در این جلسه وزرای نفت، امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، دبیر هیات دولت، سخنگوی دولت، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس جمهور و مدیران دستگاه‌های مربوطه حضور داشتند.

خبر

آیا مسئولی در فضای مچ گیری جرئت خدمت دارد؟

بازار داغ «اتهام افکنی» و «مچ گیری»

یک عضو هیات رئیسه مجلس دهم، تاکید کرد: اینکه عده ای به متهم کردن یکدیگر و مچ گیری برای مقصریابی روی آورده اند، نتیجه ای جز کاهش سرمایه اجتماعی نداشته؛ از طرف دیگر اگر یک مسئولی بخواهد خدمت کند، در این بازار اتهام افکنی و مچ گیری جرئت خدمت ندارد.

محمدعلی وکیلی در گفت وگو با ایسنا، با اشاره به اظهار نظر اخیر رئیس جمهور مبنی بر اینکه« من از آمریکا و اسرائیل نمی ترسم، من از دعواهای داخلی می ترسم»، بیان کرد: از نگاه بنده رئیس جمهور حرف درستی را مطرح کردند. از این جهت که در تمام طول این سال ها منابع کشور بیش از اینکه صرف بازسازی کشور شود، صرف دعواها شده است. شرط لازم برای مقابله با هجمه ای که علیه ایران شکل گرفته است و شرط لازم برای ساخت ایران، انسجام داخلی است.

دامنه اختلاف ها هر روز به بهانه های مختلف در حال گسترش است

وی در ادامه اظهار کرد: رئیس جمهور از ابتدا با شعار وفاق روی کار آمد تا شاید بتواند این انسجام را در داخل ایجاد کند؛ اما دامنه اختلافات هر روز به بهانه های مختلف در حال گسترش است. عده ای به جای اینکه با عبرت از گذشته و غنیمت شمردن فرصت ها پیرامون مسائل کشور اجماع کنند، به متهم کردن یکدیگر روی آورده اند. اینکه چه کسی عامل بوده است؟ چه کسی مقصر وضع موجود است؟ یکی را مقصر برجام قلمداد می کنند. یکی را در خصوص اسنپ بک مقصر می دانند.

اتهام افکنی نتیجه ای جز کاهش سرمایه اجتماعی ندارد

نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: از طرف دیگر یکی را مقصر ناکامی های کشور در عرصه سیاست خارجی می دانند. اینکه عده ای به متهم کردن یکدیگر و مچ گیری برای مقصریابی روی آورده اند، نتیجه ای جز کاهش سرمایه اجتماعی ندارد. از طرف دیگر اگر یک مسئولی بخواهد خدمت کند، در این بازار اتهام افکنی و مچ گیری جرئت خدمت ندارد. بنابراین شرط لازم برای انتخاب راه به منظور بن بست شکنی، انسجام ملی است.

باید رویکردهای اصلی از جانب کلیت نظام تعیین و ابلاغ شود

وی در ادامه تاکید کرد: واقعیت این است که انسجام ملی نیز با نصیحت و تذکر فایده ای ندارد. باید یک رویکردهایی به عنوان رویکردهای اصلی نظام از طرف کلیت نظام انتخاب شود و این ابلاغ شود. همه مجبور باشند پیرامون این رویکردهای کلی تعیین شده، اجماع داشته باشند. مثلا یکی می گوید مذاکره خوب است، ۱۰ نفر می گویند مذاکره بد است. یا یکی می گوید مذاکره بد است، ۵ نفر می گویند خوب است. این رویکرد فایده ای ندارد. این بیشتر مباحثه است تا حل مشکلات کشور. موضوعات کشور همه به ابر مسائل تبدیل شده است و حل آن نیازمند اجماع ملی است.

با سخنرانی و خواهش فضای واگرایی کشور اصلاح نمی شود

وی افزود: اگر بنا است مذاکره بشود، باید راهبرد کلی نظام باشد. این راهبرد نیز به عنوان یک پروتکل ابلاغ شود. همه نیز باید پیرامون این پروتکل اتفاق نظر داشته باشند. من اگر بدانم راهبرد نظام در این مقطع مذاکره است، اگر حتی قبول نداشته باشم، از آنجا که به عنوان یک راهبرد امنیت ملی تلقی شده است، باید همراهی کنم. یا بالعکس آن. بنابراین من معتقد هستم که رئیس جمهور نیز با سخنرانی، نصیحت، خواهش و تمنا از پس این همه سال اختلاف و واگرایی در داخل و قطبی شدن همه مسائل بر نمی آید. با خواهش و سخنرانی این فضا تغییر نمی کند. وی خاطر نشان کرد: بهتر است که نظام راهبردهای خود را در موضوع های کلان به صورت شفاف ابلاغ کند و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی این راهبردها را ابلاغ و همه گروه های سیاسی مجبور باشند تا از آن تمکین کنند. وگرنه هر موضوعی که مطرح شود در فضای قطبی شده کشور، درگیر این دو قطبی ها شده و به بهانه ای برای تشدید درگیری ها تبدیل می شود.

شیوه جدید «دهک بندی» چگونه است؟

حذف یارانه دهک‌های پردرآمد

نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: بر اساس شیوه جدید دهک بندی، اگر مجموع هزینه‌های یک خانواده به ازای هر فرد در ماه بیش از ۱۰ میلیون تومان باشد، این خانواده جزو دهک پردرآمد محسوب شده و یارانه آن قطع می‌شود؛ از نگاه ما ایراداتی به این شیوه وارد است که منجر به اعتراض مردم شده است.

علی جعفری آذر در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این پرسش که یارانه کدام دهک‌ها حذف شده است، بیان کرد: امروز شاهد هستیم که یارانه سه دهک بالا حذف شده است؛ اما در قانون مجلس مبلغ معینی تعیین نشده است که بر اساس آن دهک بالا مشخص شود. در قانون مجلس نیامده است که خانواده‌ها چه مبلغ درآمدی داشته باشند، جزو سه دهک بالا حساب می‌شوند. در قانون مجلس برای حذف یارانه‌ها کلیت موضوع گفته شده است اما جزئیات آن برعهده دولت گذاشته شده است.

در شیوه جدید دهک بندی ملاک میزان «هزینه» خانوار است

وی در ادامه اظهار کرد: در قانون مجلس آمده است که از محل آزادسازی منابع حاصل از قطع یارانه سه دهک بالا، دولت منابع آن را به تامین اقلام مورد نیاز هفت دهک پایین اختصاص دهد، اما کاری که دولت یا به عبارت دیگر وزارت رفاه در دو ماه گذشته انجام داده و تقریبا از شهریورماه آغاز کرده است، این بوده که روش دهک بندی را تغییر داده است. وزیر کار در جلسه کمیسیون اجتماعی حاضر شد و در این زمینه توضیح داد. آقای وزیر گفتند که قبلا ملاک ما برای دهک بندی درآمد افراد بود. بر اساس درآمد و واریزی های حساب بانکی اعضای خانواده و سایر دارایی‌های خانواده مانند خودرو و مسکن، دهک بندی انجام می‌شد.

مسکن دیگر در دهک بندی خانوار نقشی ندارد

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: اما اعلام شد که از شهریور ماه روش دهک بندی به شیوه هزینه تغییر کرده است؛ یعنی هر فرد از اعضای خانواده که در ماه بیش از ۱۰ میلیون تومان هزینه کرده باشد، جزو دهک بالا قرار می گیرد و یارانه آن قطع می شود. طبق گفته وزیر اگر در یک خانواده چهار نفره، ۴۰ میلیون تومان در ماه هزینه داشته باشند عادی است، اما اگر بیش از ۴۰ میلیون هزینه داشته باشند، جزو دهک های پردرآمد محسوب می شوند و یارانه آنها قطع خواهد شد. از طرف دیگر در شیوه جدید مسکن از چرخه خارج شده است. یعنی فرقی ندارد که فرد خانه دارد یا مستاجر است.

از نگاه ما روش جدید دهک بندی دارای ایراداتی است

وی در ادامه تاکید کرد: اما از نگاه ما همان طوری که روش قبلی دارای ایراداتی بود، این روش جدید دهک بندی نیز دارای ایراداتی است. به عنوان مثال ممکن است یک خانواده هزینه درمان داشته باشد. ممکن است یک فرد در ماه حدود ۵۰ میلیون برای یک پزشک یا یک بیمارستان هزینه کند. یا مثلا یک خانواده برای ثبت نام فرزند خود در مدرسه غیردولتی مجبور است که این هزینه را پرداخت کند. آزمون وسعی که برای دهک بندی به کار گرفته می شود، چه به شیوه قبلی و چه به شیوه فعلی، دارای ایراداتی است.

مردم در سال های ابتدایی ماهانه بالغ بر ۴۶ دلار یارانه دریافت می کردند

جعفری آذر با بیان این که «مردم نسبت به قطع یارانه اعتراض هایی دارند.» یادآور شد: ضمن این که اعتراض هایی به قطع یارانه وجود دارد، افرادی که یارانه آنان برقرار است هم به کم بودن مبلغ یارانه اعتراض دارند. به عنوان مثال در سال ۱۳۸۸ یارانه ها به مقررات کشور آمد اما از آن روز تا به امروز افزایش چندانی نداشته است. آن زمانی که مبلغ یارانه ها حدود ۴۰ الی ۵۰ هزار تومان بود، دلار زیر هزار تومان بود. حدود ۴۶ دلار مردم یارانه دریافت می کردند. امروز دلار بالای ۱۰۰ هزار تومان است. بخشی از ایراد کلی به اینجا باز می گردد.

دهک بندی بر اساس میزان درآمد خانوار نیز دارای ایراداتی است

نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس تصریح کرد: روش قبلی دهک بندی که بر اساس درآمد خانوار بود نیز دارای ایراداتی است. به عنوان مثل فردی وام دریافت می کرد و یکباره به حساب او پول بالایی واریز می شد. اما در لیست دهک پردرآمد قرار می گرفت. یا مثلا در یک مجتمع به حساب مدیر مجتمع در ماه پول زیادی واریز می شد. همه واریزها به عنوان درآمد خانواده حساب می شد. اینها ایرادات روش قبلی بود. در روش فعلی هم ایراداتی وارد است.

صدای اعتراض ها به قطع یارانه ها به کمیسیون اجتماعی رسیده است

وی افزود: آقای وزیر در کمیسیون اجتماعی حضور پیدا کرد و گزارشی در این زمینه به کمیسیون ارائه کرد. ما زمانی که به حوزه های انتخابیه مراجعه می کنیم، با افرادی مواجه می شویم که بعضا یک حقوق بازنشستگی داشته اما یارانه آن قطع شده است. یا یک فرد نظامی که حقوق پایینی دارد، یارانه آن قطع شده است. یا در تخصیص کالابرگ از قلم افتاده اند. همکاران با این مسائل در حوزه های انتخابیه مواجه هستند. در کمیسیون اجتماعی نیز این موضوع مطرح شده است. اما ما جواب قانع کننده از وزیر نشنیده ایم.

نماینده تبریز، آذرشهر و اسکو در پایان بیان کرد: اکنون سوالات زیادی در این زمینه مطرح است. به نظر ما به هر دلیلی، اطلاعات سامانه دولت برای دهک بندی دقیق نیست. به صورت موردی هم که دنبال می کنیم، عملا ایراداتی وجود داشته و اعتراض هایی در این زمینه مطرح است.